

Sygn. akt II Ka 80/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Rafał Kwieciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Sobieraj

przy udziale oskarżyciela skarbowego B. O.

po rozpoznaniu w dniu: 24 maja 2019 roku

sprawy **A. H.**

oskarżonego z art. 56§2 k.k.s.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupcy

z dnia 30 listopada 2018 roku sygn. akt II K 193/17

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

II. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze, tj. kwotę 140 zł oraz opłatę za to postępowanie w wysokości 900 zł.

SSO Robert Rafał Kwieciński

UZASADNIENIE

A. H. został oskarżony przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. o to, że:

1. prowadząc w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych, będąc podatnikiem podatku, dochodowego od osób fizycznych, składając w dniu 02.03.2009 r. w Urzędzie Skarbowym w S., wspólnie z żoną M. H., zeznanie podatkowe PIT-36 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2008, podał w nim nieprawdę w ten sposób że wskazał w nim dochód uzyskany z pozarolniczej działalności gospodarczej w kwocie 132.628,06 zł, podczas gdy w rzeczywistości uzyskał dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej w kwocie 564.634,50 zł, w wyniku czego uszczuplił podatek dochodowy od osób fizycznych za 2008 r. w kwocie 172.234 zł, a czynem tym zostały naruszone przepisy art. 10 ust. 1 pkt. 1, 3, 10, art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 1C, art. 22 ust. 1, art. 26 ust. 1 pkt 6a, art. 26 ust. 7 pkt 1, art. 27 ust. 1, art. 27b ust. 2, art. 27f ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. , Nr 14, poz. 176 ze zm. w brzmieniu obowiązującym w 2008 r.), to jest o przestępstwo skarbowe z art. 56§2 k.k.s.,
2. prowadząc w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych, będąc podatnikiem podatku od towarów i usług i z tego tytułu będąc zobowiązany do składania w Urzędzie Skarbowym w S. deklaracji dla podatku od towarów i usług (...) -7, w składanych w Urzędzie Skarbowym w S., deklaracjach VAT-7 za poszczególne miesiące od stycznia do grudnia 2008 r. podawał w nich nieprawdę, w ten sposób, że zawyżał podatek VAT naliczony należny do odliczenia oraz zaniżał podatek VAT należny podlegający wpłacie do

Urzędu Skarbowego, w wyniku czego uszczuplił podatek od towarów i usług za poszczególne miesiące od stycznia do grudnia 2008 r. w kwocie łącznej 94.525 zł, a czynem tym naruszył przepisy art. 19 ust. 4, art. 86 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a, art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a, art. 99 ust. 12, art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r., Nr 54, poz. 535 ze zm.), to jest o przestępstwo skarbowe z art. 56§2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K 193/17 Sąd Rejonowy w Słupcy uznał wyżej wymienionego oskarżonego za winnego:

- czynu popełnionego w sposób opisany w punkcie 1 przy ustaleniu, iż oskarżony w rzeczywistości uzyskał dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej w kwocie 562.736,43 zł, a wysokość uszczuplonego podatku dochodowego od osób fizycznych za 2008 r. wynosiła 185.656,00 zł, stanowiącego przestępstwo z art. 65§2 k.k.s. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł;
- czynu popełnionego w sposób opisany w punkcie 2, stanowiącego przestępstwo z art. 56§2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. i za to na podstawie art. 56§2 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych;

Ponadto Sąd Rejonowy na podstawie art. 39§1 k.k.s. wymierzył oskarżonemu karę łączną grzywny w wysokości 90 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych.

Powyższy wyrok został zaskarżony w całości apelacją obrońcy oskarżonego, która zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść a mianowicie przyjęcie, iż oskarżony fikcyjnie wystawił faktury za roboty na dachu, które nie zostały rzekomo wykonane, podczas gdy żaden dowód, oprócz zeznań W. M. (ojca) na to nie wskazuje;
2. mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazę przepisów postępowania a mianowicie art. 7 k.p.k., polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez pominięcie zeznań A. M. (1), który wskazał, iż roboty na dachu przy ul. (...) były wykonane przez jego ojca, a sąd całkowicie pominął w uzasadnieniu wyroku te zeznania, odmówienie wiary zeznaniom świadków H. K. oraz B. U., którzy wskazywali, iż roboty na dachu były w 2008 r. wykonywane na dachu przy ul. (...) w P. przez firmę (...);
3. rażąco surowość kary łącznej grzywny w wymiarze 90 stawek po 100 złotych każda jako nieadekwatną do celów kary;

stawiając w ten sposób sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od stawianych mu zarzutów względnie kary łącznej w łagodniejszym wymiarze bądź o przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się bezzasadna, choć przyznać należy, iż skarżąca trafnie zauważyła, że w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd I instancji nie omówił wartości dowodowej zeznań świadka A. M. (1), nie miało to jednak żadnego wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów zawartych w apelacjach Sąd odwoławczy pragnie zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie (za wyjątkiem ww. zeznań) bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza dowodów przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424§1 i 2 k.p.k., co pozwala w pełni na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd okręgowy pragnie również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w Słupcy w sposób prawidłowy oraz dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe oraz wnikliwie i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody (za wyjątkiem pow. zeznań A. M. (2)) i okoliczności ujawnione w toku rozprawy dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, co do samego przebiegu zdarzeń. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone odpowiednio dokładnie i starannie. Ocena materiału dowodowego w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu przez sąd rejonowy dokonana została z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Co więcej, jest ona oceną wszechstronną, bezstronną i jest zgodna z zasadami wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził także błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na poprawnie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Wskazać w tym miejscu należy, że ustalenia faktyczne dokonane przez sąd orzekający mogą być skutecznie zakwestionowane, a ich poprawność zdyskwalifikowana, jeśli zostanie stwierdzone, że w procedurze dochodzenia do nich, sąd uchybił dyrektywom art. 7 k.p.k., czy art. 410 k.p.k. i pominął istotne w sprawie dowody lub oparł się na dowodach nieujawnionych w toku rozprawy, sporządził uzasadnienie niezrozumiałe, wyłączające możliwość merytorycznej oceny kontrolno-odwoławczej, bądź gdy naruszył zasadę opisaną w art. 5§2 k.p.k.

Treść wniesionego środka odwoławczego jednoznacznie wskazuje, że zarzutem stawianym zaskarżonemu wyrokowi jest błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na przypisanie oskarżonemu zarzucanych mu czynów.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania, a stawiając zarzut ten należy wykazać jakich konkretnych uchybień w zakresie logicznego rozumowania dopuścił się sąd I instancji, zatem krytyka odwoławcza, aby była skuteczna, musi wykazać usterki rozumowania zaskarżonego orzeczenia (tak wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 1975 r., sygn. I KR 197/74 - OSNKW 1975/5/58). Nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu poprzez eksponowanie drugorzędnych okoliczności.

Apelujący obrońca zarzucił również dowolną, a więc niespełniającą wymogów określonych w art. 7 k.p.k., ocenę zgromadzonego materiału dowodowego.

Przypomnieć, więc należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k. jeżeli poprzedzone jest ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego, jest zgodne ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

W ocenie sądu odwoławczego, sąd I instancji przeprowadził analizę istotnych dowodów, tak dowodu uznawanego za niewiarygodny, jak też takiego dowodu, który został przyjęty za podstawę ustaleń faktycznych, oraz dokonał też analizy całokształtu zebranych dowodów w ich wzajemnym powiązaniu, z dbałością o odzwierciedlenie ich treści i obiektywizm wniosków co do sprawstwa oskarżonego.

Sąd odwoławczy pragnie również podkreślić, iż analizując całokształt zebranych w sprawie dowodów należy uznać, że sąd rejonowy zebrał je w sposób wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia i należycie ocenił, co pozwoliło mu na wyprowadzenie prawidłowych ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonego. Wbrew odmiennym twierdzeniom zawartym w apelacji, mającym charakter polemiczny - nie ma podstaw, ani do skutecznego kwestionowania dokonanej przez sąd I instancji oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, ani też poczynionych na podstawie tego materiału dowodowego ustaleń faktycznych odnośnie sprawstwa i winy oskarżonego. Konfrontując ustalenia faktyczne z przeprowadzonymi na rozprawie głównej dowodami trzeba stwierdzić, iż dokonana

przez sąd rejonowy rekonstrukcja zdarzeń i okoliczności popełnienia przypisanych oskarżonemu przestępstw nie wykazuje błędu i jest zgodna z przeprowadzonymi dowodami, którym sąd ten dał wiarę i się na nich oparł. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na poprawnie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

W tym miejscu sąd odwoławczy ponownie potwierdza, iż rację ma skarżąca obrońca, że sąd I instancji w pisemny uzasadnieniu wyroku nie omówił zeznań świadka A. M. (1), jedynie na stronie 5 uzasadnienia wskazano, iż sąd ustalił stan faktyczny m.in. na podstawie zeznań świadka A. M. (1). W dalszej części tego dokumentu brak jest omówienia tych zeznań, sąd meriti opisuje wyjaśnienia oskarżonego, zeznania świadków W. M. (ojca), W. M. (syna), H. K., B. U., a w następnie Ł. Ś., R. K. (1), K. D., D. I., M. S., K. F., T. K., K. Ś., M. R. i D. M. (strony od do 9 pisemnego uzasadnienia wyroku). Sąd rejonowy nie wskazał więc z jakich powodów dał wiarę zeznaniom świadka A. M. (1), ewentualnie czy w całości, czy jedynie w części dał im wiarę, w jakiej części i z jakich przyczyn. Są to oczywiste mankamenty pisemnych motywów wyroku, ale – w ocenie sądu odwoławczego – nie na tyle doniosłe, aby koniecznym było uchylene zaskarżonego orzeczenia, generalnie braki te nie miały wpływu na treść przedmiotowego wyroku.

Sąd odwoławczy poddał ocenie ww. zeznania świadka A. M. (1). I tak: był on przesłuchiwany trzykrotnie: dwa razy w toku postępowania podatkowego (...) (...) i po raz trzeci w toku rozprawy głównej w niniejszej sprawie w dniu 28 sierpnia 2018 r., przy czym protokoły sporządzone w urzędzie skarbowym sąd rejonowy odczytał, a świadek podtrzymał te wcześniejsze relacje (k. 466-467). Wymieniony był przesłuchiwany w Urzędzie Skarbowym w S. w dniu 25 lutego 2011 r. (k. 86-87 akt (...)) i 5 listopada 2012 r. w Urzędzie Skarbowym w S. (k. 592-594 ww. akt). Podczas wskazanych przesłuchań w urzędach skarbowych świadek podawał, że dla A. H. firma jego ojca świadczyła usługi w zakresie remontu słupów betonowych na hali przy ul. (...) w P., nie pamiętał jednak, w którym to było roku (k. 87 akt skarbowych), nie pamiętał, czy w 2008 r. przebywał w ogóle przy wskazanej ulicy (k. 88), pytany był bardzo dokładnie o rodzaj i miejsce świadczonych usług, wskazując jedynie na remont ww. słupów betonowych (k. 88 ww. akt), indagowany o inne prace, odpowiedział, że nic mu o tym nie wiadomo (k. 593). Zestawiając te zeznania składane w 2011 i 2012 r. ze złożonymi przed sądem w 2018 r., a więc 6-7 lat później, trudno uznać, za wiarygodną relacją, jakoby świadkowi po 6 latach „przypomniało się”, że wykonywane były prace na dachu w 2008 r., o których wcześniej podczas dwóch przesłuchań nie pamiętał.

Reasumując: zeznania świadka A. M. (1) złożone przed sądem, w których wskazywał na wykonywanie prac na dachu przy ul. (...) były całkowicie niewiarygodne, ponieważ pozostawały w jaskrawej sprzeczności z wcześniejszymi wyżej powołanymi jego relacjami, były też sprzeczne z zeznaniami świadków W. M. (ojca), W. M. (syna) i pozostałych pracowników, którzy pracowali w firmach (...).

Wiarygodne były natomiast zeznania świadka A. M. (1) złożone w toku postępowania podatkowego, ponieważ korespondowały z wyżej wymienionymi dowodami, były spójne i wysoce prawdopodobne w świetle zasad wiedzy i doświadczenia życiowego.

Po dokonaniu ww. oceny zeznań świadka A. M. (1), sąd odwoławczy pragnie podkreślić, iż w pełni podziela ocenę pozostałych dowodów, jakiej dokonał sąd I instancji. W szczególności dotyczy to wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadka W. M. (ojca).

Sąd rejonowy zasadnie uznał, że zeznania ww. świadka zmieniały się, ale dotyczyło to okoliczności, które miały mniej istotne znaczenie w niniejszej sprawie, były natomiast wiarygodne i konsekwentne w zakresie w jakim podał on, iż wystawiał faktury VAT, które nie odzwierciedlały wynikających z nich okoliczności, przy czym za ich wystawienie otrzymywał wynagrodzenie. Przy czym w związku z wystawieniem tych faktur wymieniony poniósł odpowiedzialność karną – został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Szamotułach.

Dodać do tego należy, iż zeznania świadka W. M. (ojca) w zakresie wyżej powołanych istotnych okoliczności znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, przede wszystkim

w zeznaniach świadków – pracowników firm (...), którzy zgodnie zaprzeczyli, aby w 2008 r. pracowali przy ul. (...) w P., jak również w zeznaniach świadka W. M. (syna) i A. M. (1), złożonych w toku postępowania podatkowego.

Słusznie Sąd Rejonowy jako nie w pełni wiarygodne ocenił zeznania świadków H. K. i B. U.. Zeznania te stały w sprzeczności z relacjami wszystkich wyżej wymienionych świadków i były obliczone na zminimalizowanie grożącej oskarżonemu odpowiedzialności karnej i administracyjnej.

Ponadto sąd uznał za niezasadny zarzut rażącej surowości orzeczonej kary łącznej grzywny. Kara ta mogła być wymierzona w zakresie od 70 do 120 stawek dziennych, ilości 90 stawek dziennych nie można więc uznać za rażąco niewspółmiernie surową. Nie ma też podstaw do ingerowania w samą wysokość jednej stawki dziennej grzywny, nie może ona być bowiem niższa niż jedna trzydziesta części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności. Stawka dzienna grzywny w kwocie 100 złotych zbliżona jest więc minimalnej ww. wartości, podobnie należy ocenić liczbę tych stawek, których wymiar wynosi od 10 do 720 (art. 23§1 i 3 k.k.s. oraz art. 56§2 k.k.s.)

W konsekwencji na podstawie art. 437§1 k.p.k. sąd okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Orzeczenia o kosztach sądowych zawarte w punkcie II wyroku sądu odwoławczego znajduje uzasadnienie w przepisach art. 627 k.p.k., art. 634 k.p.k. i art. 636§1 k.p.k. w zw. z art. 113§1 k.k.s. oraz art. 8 i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych.

R.R. Kwieciński